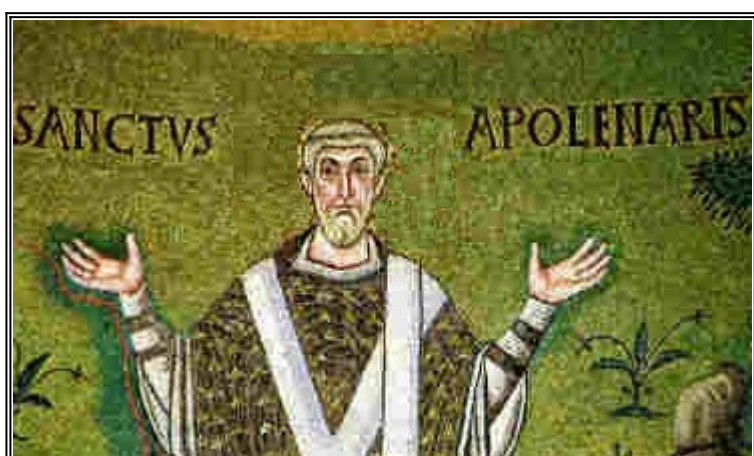

Вяра

05.08 по еретическия, †23 юли по църковния календар - Св. свещеномъченик Аполинарий, епископ Равенски. Свв. мъченици Трофим, Теофил и други тринадесет с тях

Страданието на светия свещеномъченик Аполинарий († ок. 75 г.)

Свети свещеномъченик Аполинарий.
Стара мозайка от Равена

В дните на кесаря Клавдий свети апостол Петър, придружен от множество християни, дошъл от Антиохия в Рим; влязъл в иудейското събрание и се нарекъл иудеин. Започнал да проповядва учението на Иисуса Христа, доказвайки със свидетелството на пророческите книги, че Христос е наистина Син Божий, дошъл за спасението на човешкия род; той разказал и за всички чудеса на Господа Иисуса, които Той извършил сред Израил. Когато свети апостол Петър всекидневно проповядвал така, много от иудеите повярвали в Христа, и не само иудеи, но и много от римляните с радост приемали думите му, казвайки:

- Бог е потърсил човешкия род, изпращайки Своя Син за обновление на света.

И като повярвали в Христа, се кръстили. След немалко време свети апостол Петър се обърнал към своя ученик Аполинарий, който дошъл с него от Антиохия, с такива думи:

- Ето, ти си добре поучен в познаването на Христа, Сина Божий, и напълно си познал всичките Му божествени деяния. И така, приеми освещение от Светия Дух и иди в Равена и без да се боиш от нищо, проповядвай името на Иисуса Христа.

Като произнесъл това, апостол Петър произнесъл молитва и възлагайки ръце върху главата на Аполинарий, го поставил за епископ на град Равена.

- Да ти изпрати нашият Господ Иисус Христос Своя ангел, който да те запази по пътя, и да изпълни това, за което се молиш!

С такива прощални думи апостолът отпуснал Аполинарий, целувайки го. Като наближил Равена, Аполинарий влязъл в дома на един войник на име Иринеи, желаейки да си почине, като странник. По време на беседата с него светият епископ му разказал за себе си: кой е, откъде е и за какво идва в техния град, и говорил за Иисуса Христа и Неговата божествена сила. Иринеи му казал:

- Отче странниче! Имам син, който е сляп, изцели го, за да прогледне, тогава аз ще повярвам в твоя Бог, и ще тръгна след Него.

Светецът заповядал да доведат слепия при него; когато го довели, се събрали всички домашни, желаейки да видят какво ще направи странникът. А той, осенявайки очите на слепеца с кръстното знамение, изрекъл:

- Боже вездесъщи! Внеси познанието на Твоя Син в този град, за да се просветят не само телесните, но и духовните очи на тези хора, и да познаят Тебе, Единия истинен Бог и нашия

Господ Иисус Христос, Когото си изпратил за спасението на света.

Още щом светецът изрекъл това, очите на слепия се отворили, той прогледнал и паднал в нозете на Божия човек заедно с родителите си. И така цялото семейство повярвало в Христа и се кръстило в реката, която течала недалече от Равена, а светецът заживял в Иринеевия дом.

В този град имало една болна жена, съпруга на трибуна, на име Текла, която дълги години лежала от болестта си; и макар да била лекувана от различни изкусни лекари, не могла да се изцели. Случило се така, че новопокръстеният войник Иринеи дошъл при трибуна и виждайки, че той е дълбоко огорчен от неизлечимата болест на жена си, се обърнал към него с такива думи:

- При мене живее един странник, който изцели слепия ми син без никакво лекарство, ако наредиш да дойде при тебе, той веднага ще изцели и твоята съпруга.

Трибунът попитал:

- Откъде е дошъл този човек?

- От Рим - отговорил Иринеи.

- Римлянин ли е? - отново попитал трибунът.

- Не зная; но ми се струва, че не е римлянин, а грък.

- Доведи го тайно в дома ми! - завършил разговора трибунът.

Когато свети Аполинарий влизал с Иринеи в град Равена, той, осенявайки се с кръстното знамение, се молел:

- Боже, Който помагаш на моя учител Петър, помогни и на мене, за да се прослави Твоето свято име в този град и да се изпълни тук Твоята воля!

Когато светецът влязъл в дома на трибуна, той го поздравил:

- Добре е, че си дошъл, лекарю! Наистина, има ли нещо по-приятно за жадния от студената вода?

- Да бъде - казал свети Аполинарий - върху вас благословението на нашия Господ Иисус Христос.

- Кой е Този, Когото ти назова? - попитал трибунът.

- Той е Син на Живия Бог, обновил целия погинал свят - отговорил Аполинарий.

- Виждам, че ти си галилеец - казал трибунът.

- Наистина е така - потвърдил светецът.

- Умееш ли да лекуваш? - попитал трибунът.

- Не - отговорил светецът, - аз нищо не зная освен името на Иисуса.

- А каква сила има в името на Иисуса? - казал трибунът.

- Ето - отговорил светецът, - извикай тук войниците, които са под твоя власт, и пред очите на всички ще познаеш силата на моя Господ Иисус Христос!

Трибунът извикал всичките си войници чрез изпратен от него човек и след това се обърнал към светеца:

- Моята жена лежи от много години болна на легло и лекарствата не само не помагат, но още повече вредят. И така, ако в тебе е скрита някаква лечебна сила, прояви я над болната!

- Да отвори Бог - молитвено пожелал светецът - очите на сърцата ви, та като видите чудесата Му, всички да повярвате в Него!

И като се приближил към постелята, взел болната за ръка и произнесъл:

- В името на нашия Господ Иисус Христос стани и повярвай в Него, и не мисли, че някой е подобен на Него.

Жената веднага се почувствала здрава, станала от постелята и с висок глас казала:

- Няма друг Бог освен Иисус Христос, Когото ти проповядваш.

Като видели това, трибунът и всичките му войници удивени възкликнали:

- Наистина, само Този е Бог, Който върши такива дела! Той може и на нас да помогне във война, ако Го възлюбим!

И трибунът, заедно с жена си, децата си и всички домашни, и много от езичниците, които били там, повярвали в Христа и се кръстили. Оттогава свети Аполинарий пребивавал в града в дома на трибуна, всеки ден при него идвали множество хора и той тайно ги учел да вярват в Христа, и ги кръщавал; а повярвалите изпращали децата си при светеца да ги учи да четат. И Божият светител устроил в дома на трибуна църква в една от стаите, и в нея служел литургия и причастявал вярващите с божествените Тайни на Тялото и Кръвта Христови. Оставайки там 12 години, той ръкоположил двама презвитери, Адерет и Калокир, поставил за дякони Маркиан, човек от благороден произход, и философа Левкадий, шестима души поставил за клирици и извършвал с тях дневни и нощни моления, славословейки Бога. Когато числото на християните се умножило и слухът за името и силата на Иисуса Христа и Неговия проповедник се разнесъл сред народа, Божият човек не можел да остане в неизвестност, защото за него било съобщено на управителя на града Сатурнин.

Когато за него били изпратени хора и той бил доведен, управителят го представил на най-главните жреци на Равенския Капитолий и в тяхно присъствие се обърнал към него с въпроса:

- Кой си ти и какъв си?

- Аз съм християнин - с висок глас изповядал светецът.

- А кой е Христос? - попитал князът.

- Христос е Син на Живия Бог, Който движи всичко съществуващо на небето и на земята, и в морето - отговорил светецът.

- Той ли те е изпратил при нас - разпитвал съдията - да унищожиш служенето на нашите богове? Нима не знаеш великия бог Зевс, обитаващ в градския Капитолий, на когото и ти трябва да се поклониш?

- Не зная кой е той и нищо не ми е известно за храма му - отговорил светецът.

Тогава идолските жреци предложили на светеца:

- Тогава иди и огледай неговия велик храм, дивно украсен, и в него ще видиш образа на непобедимия Зевс и ще му се поклониш.

И отвели свети Аполинарий в този храм; когато влязъл в него и видял богатите украшения, той се засмял и се обърнал към жреците с такива думи:

- Колко злато и сребро са събрани тук безцелно; не е ли по-добре да ги раздадат на бедните, вместо напразно да ги слагат пред демоните?

Тогава нечестивите се преизпълнили с гняв и ярост и жестоко набили светеца, а след това го вързали с въже за

крака, извлекли го извън града и го хвърлили на морския бряг като мъртъв; но учениците му го взели едва жив и го скрили в дома на една вдовица, вярваща в Христа, и се грижели за него.

Шест месеца по-късно един човек на име Бонифаций внезапно онемял; повикали много лекари, но те с нищо не могли да му помогнат. Тогава в неговия дом станало известно, че Божият раб Аполинарий е жив и се укрива у една вдовица. Жената на немия побързала към Божия човек и падайки в нозете му, го молела да дойде в дома да изцели мъжа ѝ. Христовият светител се отправил към дома и когато влизал в него, една от слугините, девица, обхваната от нечист дух, възкликнала:

- Иди си оттук, рабе на Живия Бог! Ако не си идеш, ще направя така, че отново да те вържат за краката и да те извлекат извън града!

Светецът запретил на нечистия дух и го изгонил от слугинята; влизайки при болния и ням Бонифаций, той се помолил за него на Бога така:

- Господи Иисусе Христе, затворил устата на този човек, за да не призовава бесовете на помощ, отвори ги сега, за да призове Твоето преблагословено име и да повярва, че Ти си Бог, живеещ во веки.

Когато светецът се помолил така, а стоящите там християни произнесли "амин", в същата минута езикът на немия се развързал, устата му се отворили за славословие на Единия Бог и той възкликнал:

- Няма друг Бог освен проповядвания от Аполинарий!

В този ден повярвали в Христа повече от петстотин мъже и приели свето кръщение. След немного дни нечестивите, възбуждани от бесовете към гняв, отново хванали свети

Аполинарий и силно го били с тояги, забранявайки му да проповядва за Иисуса, нито да споменава името Му. А светецът, лежейки на земята, възклищавал:

- Иисус Христос е наистина Бог, доброволно пострадал за хората.

Езичниците, не понасяйки свидетелството му за Христа, го поставили бос върху разпалени въглени и измъчвайки го, го горели на огъня. А той с още по-голяма сила проповядвал Христа. След това мъчителите вързали свети Аполинарий за нозете и го извлекли извън града с викове:

- Макар и да изцеляваш, ако искаш да останеш жив, не се осмелявай да влизаш в града.

Светецът останал близо до града и непрестанно поучавал за името на Иисуса Христа. Край него минавали много богобоязливи хора и му служели. Умножилите се от проповедта на светеца вярващи изградили неголяма църква, недалече от града, на морския бряг, и Божият архиерей служел света литургия в нея, а обръщащите се към Христа кръщавал в морето.

След няколко години светецът бил прогонен от неверниците и се отправил към италийската страна Емилия, и тук кого както можел привеждал с проповед към светата вяра. По това време, по негова заповед, църквата управлявал презвитер Калокир; и той вършел велики знамения със силата на името на Иисуса Христа. Като прекарал достатъчно време в Емилия и обърнал мнозина към Христа, свети Аполинарий отново се върнал в Равена, където вярващите го приели с радост. По това време градът имал друг управител, на име Руфин, който имал само една дъщеря, толкова тежко болна, че вече очаквали смъртта. Като чул за свети Аполинарий, управителят заповядал с чест да го доведат в дома му, за да помогне на

дъщеря му. Когато светият епископ заедно с клириците влизал в дома на княза, болната починала. И родителите, както и всичките домашни, започнали да плачат и да ридаят силно. Като видял светеца, Руфин му казал:

- По-добре да не беше идвал в дома ми, защото заради тебе великите богове се разгневиха срещу мене и не поискаха дъщеря ми да се избави от смърт.

- Закълни ми се в здравето на твоя цезар - възразил светецът, - че няма да попречиш на дъщеря си да върви след своя Спасител, и ще видиш силата на проповядвания от мене наш Господ Иисус Христос.

- Зная - отговорил Руфин, - че дъщеря ми е умряла, но ако я видя възкръснала и говореща, ще възхваля силата на твоя Бог, и няма да попреча да последва своя Спасител.

Тогава светецът се приближил до покойницата и се молел:

- Господи Иисусе Христе Боже мой, изпълняващ всички молби на Твоя апостол Петър, моя наставник, изпълни и моята молба - възкреси тази девица, тъй като тя е Твое създание. И да видят присъстващите Твоята сила и да разберат, че няма друг Бог освен Тебе!

След това, докосвайки се до мъртвата, възкликнал:

- Стани и изповядай твоя Създател!

И в този миг девицата възкръснала, изправила се на нозете си и със силен глас възкликнала:

- Велик е Бог, Когото проповядва Аполинарий, и няма друг Бог освен Него!

Зарадвали се родителите на девицата, зарадвали се и всички християни, че така се прославило името на Господа. Девицата

се кръстила заедно с майка си и всички домашни, приелите кръщение от двата пола били триста двадесет и четири, и много други от езичниците повярвали в Христа и се кръстили. А управителят Руфин, макар и да повярвал в Христа, не приел кръщение поради страх от цезаря, но тайно обичал Божия светител и му служел. А дъщеря му се посветила на Иисуса Христа, обручавайки се с Него като невеста, и останала девица през целия си живот.

Било съобщено на цезаря, че някакъв човек, дошъл от Антиохия, със своето вълшебство и магии, направил известно името на Иисуса Иудеина в град Равена, и много от народа го слушат, и че той обърнал към своята вяра даже семейството и домашните на Руфин. Цезарят веднага изпратил своя наместник на име Месалин в Равена, за да лиши от власт Руфин, а заповядал или да принуди Аполинарий към поклонение на езическите богове, или да го изгони в най-далечни страни. Месалин, изпълнявайки волята на цезаря, повикал Аполинарий в преторията и в присъствието на капитолийските жреци го разпитвал - кой е, откъде е и с какво се занимава. Светецът казал за себе си, че е християнин, родом от Антиохия, апостолски ученик; делото му се състои изключително в проповядването на Иисуса Христа, Сина на Живия Бог, сътворил небето и земята, морето и всичко, което е в тях.

- Не Този ли Христос проповядваш, Когото преди няколко години нарече Себе Си Син Божий и беше убит от иудеите? - попитал Месалин. - Ако Той беше Бог, нямаше да умре и да бъде поруган, но тъй като Той беше горд, беше предаден на мъчение и погина, наказан със смърт. Защо Го причисляваш към боговете, не зная.

- Този Иисус Христос - казал му свети Аполинарий, - за Когото говориш, беше, е и ще бъде Бог во веки. Желаяйки да

освободи човешкия род от робството на врага, Той смири Себе Си и се възплъти от Светия Дух в утробата на чиста, непознала мъж, Дева и се роди от Нея неизказано.

- Всичко това сме чували и ние - възразил Месалин, - но то е малко вероятно.

- Послушай ме, съдия! И внимавай - извикал светецът. - Бог бил в чиста плът и вършел удивителни чудеса и знамения, а когато бил хванат от иудеите и бил разпнат, то пострадала приетата от Пресветата Дева Негова плът, а Божеството останало чуждо на страдания и безсмъртно; с това Божество възкръснала от мъртвите в третия ден и плътта и Той, явил се на много, възнесъл се на небето, откъдето е слязъл. Той дал на вярващите в Него такава сила и власт, че те с Неговото име могат да изгонват бесове, да изцеляват всякакви неизлечими болести и да възкресяват мъртви.

- Не можеш да ме убедиш - възразил Месалин - и аз да стана последовател на неизвестен Бог, Когото не признават цезарят и сенаторите; но влез в градския капитолий и възнеси със собствените си ръце кадене на великия и страшно гърмящ бог Зевс; ако не поискаш да направиш това, ще те подложат на различни мъки и ще те изпратят в изгнание.

- И в капитолия да вляза, няма да принеса кадене на бесовете, но ще принеса жертва хвала на моя Бог Иисуса Христа - отговорил светецът.

А идолските жреци завикали:

- Нека Аполинарий да бъде мъчен!

Месалин заповядал да съблекат Божия светител гол и да го бият безпощадно с тояги с думите:

- Принеси жертва на боговете!

А светецът по време на тези мъчения възклищавал:

- Аз съм християнин!

- Разтегнете го на мястото за мъчения - яростно извикал един от жреците - и го изтезавайте още по-жестоко, докато не въздаде хвала на безсмъртните богове.

И при тези, още по-жестоки мъчения, свети Аполинарий викал:

- Изповядвам Живия Бог, Господа Иисуса Христа и никой друг!

След час Месалин заповядал да отслабят мъките и се обърнал към страдалеца:

- Кажи ми, окаяни, каква награда очакваш за претърпените мъки?

- В нашите книги - отговорил мъченикът - е написано: "а който претърпи докрай, той ще бъде спасен", и ако някой умре за Христа, той ще бъде жив: такава е наградата за християнина.

Много народ гледал страданията на светеца, вярващи и езичници, и вярващите, виждайки неговото мъжество и търпение, прославяли небесния Бог. Тогава Месалин отново заповядал на слугите да измъчват Христовия раб и да изливат кипяща вода върху раните му. А през това време наредил да приготвят кораб, възнамерявайки за изпрати окования в желязо мъченик на заточение в Илирик. Един от изтезаващите светеца слуги, който бил най-разярен срещу страстотерпеца, внезапно бил обхванат от лют бяс, паднал на земята и умрял, тъй като бесът изтръгнал от него окаяната му душа. А свети Аполинарий, свален от мястото за мъчения, се обърнал към Месалин:

- Нечестиви, защо не вярваш в Сина Божий? Тогава ти би могъл да избегнеш вечната мъка в геената.

Мъчителят се разярил и заповядал да бият светеца според устава за наказания. Християните, виждайки жестокостта на мъчителя, не можели повече да търпят (те били голямо множество), но разгневени, вдигнали народен бунт; нахвърлили се върху езичниците и убили няколко души; искали да убият и Месалин, но той, като забелязал надигашия се шум и народния бунт, се изплашил и начаса побягнал от мястото си и се скрил някъде в една укрепена сграда. На войниците заповядал да хванат Аполинарий, да го затворят в тъмница, да оковат нозете му в пранги и да не му дават нито храна, нито питие, за да умре, изнемогвайки от глад и жажда. Но Бог, насищаш всички, не оставил Своя раб, а изпратил ангел да подкрепи светеца, и Божият ангел дошъл в тъмницата видимо, така че тъмничните стражи го видели, и донесъл на Христовия затворник храна и питие, които той взел, и като ял от тях, се подкрепил и благодарил на Бога. След четири дни Месалин, като чул, че християнският учител Аполинарий е още жив в тъмницата, заповядал да го оковат в тежки железни окови, тайно да го качат на кораб и да го откарат на заточение. С него тръгнали и трима клирици, които не искали да се разделят със своя отец и учител.

След няколко дни неочаквано се надигнала страшна буря и морето силно се развълнувало, корабът се разбил от напора на вълните и всички потънали; оцелели само свети Аполинарий, тримата клирици и двама войници с тях; пазени от Бога, те доплували невредими до брега; железните окови, паднали от светеца, счупени от невидима ръка, в момента, когато корабът започнал да потъва. Спасените от гибел излезли на брега. И споменатите двама войници попитали светеца:

- Господарю, отче, къде ще отидем, какво ще правим?

- Повярвайте - отговорил светецът - в нашия Господ Иисус Христос, приемоте свето кръщение и ще бъдете живи.

И те веднага, проклинайки идолите, се кръстили в името на Отца, Сина и Светия Дух. И светецът заедно с тримата клирици и двамата новопросветени войници ходели от място на място, стигнали даже до Мизия, но никой не ги приемал. Светецът, като видял един знатен човек, който имал проказа на челото си, го попитал:

- Искаш ли да бъдеш здрав?

- Искам - отговорил той.

- Повярвай в нашия Господ Иисус Христос - казал светецът.

- Който ме изцели - отговорил болният, - той ще бъде мой Бог.

Свети Аполинарий, призовавайки името на Господа Иисуса, се докоснал до проказата на този човек и той начаса оздравял, отрекъл се от идолите, повярвал в Христа и се кръстил. Светецът живял в дома му много дни, поучавайки неверните в познанието на истинния Бог и просвещавайки ги със свето кръщение. По същия начин той привел много от неверните към Христа, като проповядвал словото, вървейки по брега на река Дунав. След това стигнал в Тракия и там живял близо до едно езическо капище, където стоял идолът на нечистия езически бог Серапид, който говорел със своите поклонници: защото бесът, обитаващ в идола, давал отговори на принасящите жертви и питащите за всяко нещо. Когато светецът дошъл тук, идолът замлъкнал. Нечестивите жреци и всички езичници от тази страна били силно опечалени от това, че техният бог онемял. И след като дълго го омилоствивявали с жертви, за да заговори отново с тях, той все пак проговорил:

- Нима не знаете, че тук е дошъл от Рим ученик на апостол

Петър и ме свързва с името на Иисуса, което той проповядва? Докато не бъде изгонен оттук, няма да мога да отговарям на вашите въпроси.

Езичниците веднага започнали старателно да търсят Христовия проповедник и като го намерили, го били немилостиво; след това го завели до морето, намерили кораб, който да отплува за Италия; и като помолили управителя на своята страна, изпращащ кораба, качили на него Божия светител, казвайки:

- Връщай се там, откъдето си дошъл!

И при попътен вятър достигнали Италия. Като излязъл на сушата с учениците си, Божият човек се отправил към своето паство в град Равена, и като дошъл в Равена след тригодишно изгнание, бил приет от вярващите с голяма радост. А езичниците силно се гневели, узнавайки, че християнският епископ се е върнал от изгнание, и замисляли зло, търсейки удобно време за изпълнение на своя замисъл.

След много време, когато Божият служител служел света литургия в църквата, намираща се в селото на един известен човек на име Кириней, голямо множество езичници нападнали църквата и като разгонили словесното Христово паство, хванали самия пастир свети Аполинарий, с побой го довели вързан в града и го предали на главните capitoлийски жреци в храма на Зевс. Те, като го видели, с гняв завикали:

- Той е недостоеен да застане пред великия бог Зевс, над когото неведнъж се е поругавал, но да го заведат при Аполон!

Когато светецът бил заведен в храма на Аполон, той възнесъл молитва към своя Господ и идолът паднал на земята и се разсипал на прах, а не след дълго и този непотребен храм се разрушил. Виждайки това, християните прославяли своя

всемогъщ Бог, а езичниците, като хванали свети Аполинарий, го довели при княза на име Таврус и предали мъченика на него, за да бъде осъден на смърт. А управителят, като извикал в преторията всички съветници - граждани, питал Христовия затворник в тяхно присъствие: "С чия сила върши такива чудеса и изцелява болните?"

Свещецът разказал, че всичко върши с Христовата сила, защото единствен Христос е истинен и всесилен Бог.

- Имам син, сляп по рождение - казал съдията, - ако ти със силата на твоя Христос направиш така, че той да прогледне, то и ние ще повярваме, че Христос е истинен Бог; ако не направиш това, ще те предадем на огън, да погинеш според заслугите си.

Христовият светител казал да доведат слепородения и когато той дошъл, Божият човек осенил слепите му очи с кръстното знамение и произнесъл:

- В името на Иисуса Христа Разпнатия отвори очите си и прогледай.

И слепият по рождение веднага прогледнал. Всички се удивлявали и възклицавали:

- Действително, извършващият такива чудеса е истинен Бог!

И много повярвали в Христа. А управителят, като освободил светеца от ръцете на невярващите, през нощта го изпратил в своето имение, на шест милиария от града, под предлог, че там ще го държи в окови. Но светителят останал четири години в това село не в окови, а на свобода, и при него се събирали всички вярващи, идвали и много от езичниците; той ги обръщал с евангелска проповед към светата вяра и ги кръщавал; и изцелявал всички болни, които донасяли при него.

По това време в Рим бил избран за кесар Веспасиан и началстващите в Равена жреци написали до кесаря послание със следните думи:

- Ако не погубиш влѣхвата Аполинарий, вреден за твоето царство, то почитането на боговете ще погине и славата на Рим ще намалее; защото той всекидневно съблазнява множество народ със своето вълшебство, хули безсмъртните богове и разрушава храмовете им; ако бъде премахнат, славата на Рим ще се съхрани.

Като разгледал това писмо, кесарят Веспасиан написал до Равена следното:

- Ако някой нанесе безчестие и хула на боговете, той трябва да ги възнагради с принасяне на дарове, или да бъде изгонен от града, защото е неприлично да отмъщаваме на някого заради боговете, тъй като те сами могат да отмъстят на своите врагове, ако се прогневят.

Когато този отговор на цезаря пристигнал в Равена, патрицият Демостен, приел тогава управлението на града, хванал Божия светител Аполинарий, вече престарял от годините и изнемогнал физически от многото мъчения. Тълпа езичници искала от Демостен или да предаде Аполинарий на мъчения, или да го изпрати някъде далече, в опасна за здравето местност, където да погине без вест. Демостен предал светеца на един стотник под стража, докато не измисли на какви мъки да го подложи и в какви зловредни места да го прогони. А стотникът, бидейки таен християнин, приел Божия човек и го отвел не в тъмница, а в дома си, и се грижел за него. След няколко дни той се обърнал към свети Аполинарий с такива думи:

- О, господарю и отче, не бързай да умираш, защото твоят живот ни е много нужен за наше добро; но иди през нощта в

селото, където се намират болните, и остани там дотогава, докато не утихне народното вълнение.

С тези думи стотникът тайно, в полунощ, пуснал светеца да излезе от града. Когато светецът излязъл, някои от почитателите на идолите, като узнали за това, побързали след него и като го настигнали по пътя, го били и го удряли с мечове, докато не видели, че е умрял, тогава го оставили и се отдалечили.

Когато настъпил денят, дошли учениците на светеца и го намерили едва дишаш, взели го и го отнесли в селото при болните, където живял седем дни. Преди смъртта му при него се събрало цялото паство, и той дълго ги учел да не отстъпват от светата Христова вяра, да се гнусят от езическите скверноти и пророчески предсказал предстоящите многочислени гонения срещу Христовата църква, предсказал също, че след всички тежки бедствия идолите навсякъде ще бъдат унищожени и по вселената ще възсия светлината на благочестието, ще се явят християнски царе, и християните безпрепятствено ще принасят жертви на живия Бог. Към казаното добавил и следното:

- Ако някой пребъде непоколебимо във вярата на нашия Господ Иисус Христос, той няма да умре, но ще бъде жив вечно.

Като казал това, както и много други неща, светителят и Христовият мъченик починал в Господа. Всички вярващи го оплаквали и положили честното му тяло в каменен ковчег и го погребали дълбоко в земята поради страх пред нечестивите да не се поругаят над тялото му, изравяйки го от земята. Божият светител Аполинарий пасъл Христовата църква двадесет и осем години, един месец и четири дни. Светецът пострадал в десетите календи на месец август (на 23 юли) при царуването на Веспасиан над римляните, а над нас християните на нашия

Господ Иисус Христос, на когото да бъде царство с Отца и Светия Дух во веки веков. Амин!

В памет на светите мъченици Трофим и Теофил († 305 г.)

Светите мъченици Трофим и Теофил пострадали при царуването на Диоклетиан. Заедно с тях пострадали и верните слуги, и истинни Христови раби - всичко тринадесет души. След като отказали да се подчинят на заповедта на нечестивия мъчител - не принесли мерзки жертви на бездушните идоли - и не пожелали да се отрекат от Христа, те били окачени на дърво за мъчения; след това езичниците започнали да стържат телата им с остро желязо, хвърляли и камъни по мъчениците; накрая пребили пищялите им и ги хвърлили в огън. Но светците били запазени от всемогъщата Божия сила цели и невредими сред пламъците и излезли от огъня, без да пострадат. Тогава мъчителят, разпалил се с люта ярост като геенски огън, заповядал да умъртвят всички с меч. И честните глави на светците били отсечени за чест и слава на Главата на цялата Църква - нашия Господ Иисус Христос.

Тропарь мученикам Трофиму, Феофилу и с ними 13-ти глас 4

Яко воины, мученицы непобедимии,/ течением невозбранным в судилище неверных внидоште/ и веры ради многия муки претерпесте,/ Христа исповедающе Единого со дерзновением. / Того молитесь, Трофиме и Феофиле с прочими,/ яко да тяготу страстей отложше,/ ваше ныне страдание поем, страстотерпцы непреоборимии.

(Перевод: Как воины, непобедимые мученики, путем беспрепятственным пошли вы на суд язычников и ради веры

претерпели многие мучения, исповедуя Одного Христа с дерзновением. Его молитве, Трофим и Феофил с другими (мучениками), чтобы мы, отвергнув бремя страстей, воспевали сейчас ваше мученичество, стасотерпцы неодолимые.)

ЧЕТЫ-МИНЕНТЕ

{{_LINK1_}}